

UZASADNIENIE

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 24.09.2012r. D. K. wynajął w wypożyczalni samochodów (...) w G., której właścicielem był Ł. K., samochód osobowy marki T. (...) o nr rej. (...) o wartości 60.000 zł. Następnie nie później niż w dniu 1.10.2012r. D. K. przekazał wypożyczony pojazd wraz z kluczykami i dokumentami z wypożyczalni znajomemu koledze, który miał nim pojeździć i oddać go do wypożyczalni. Jednak, jak się później okazało, samochód nie został zwrócony, zaś dokumenty pojazdu ktoś pozostawił w skrzynce pocztowej D. K.. Pojazd ten wraz z kluczykami został przekazany przez nieustaloną osobę T. B., zaś T. B. przekazał przedmiotowy pojazd M. K. celem jego naprawy.

T. B. sprowadzał i handlował samochodami, natomiast M. K. był mechanikiem samochodowym i czasami dla T. B. naprawiał samochody i przygotowywał je do sprzedaży.

W roku 2012 M. K. zamieszkiwał w R. na ul. (...). Przekazany mu samochód m-ki T. (...) o nr rej. (...) oskarżony zaparkował na niestrzeżonym parkingu w R. pomiędzy budynkami na ul. (...), niedaleko swojego miejsca zamieszkania.

M. K. użytkował również pomieszczenie znajdujące się w G. na ul. (...) w domu swoich rodziców, w którym przechowywał różne części od pojazdów oraz kluczyki i dokumenty od różnych pojazdów.

W dniu 1.10.2012r. M. K. został zatrzymany przez funkcjonariuszy Policji, kiedy poruszał się samochodem osobowym m-ki C. (...) o nr rej. (...), należącym do jego żony – W. K.. W toku przeszukania pojazdu C. (...) o nr rej. (...) ujawniono między innymi 4 kluczyki do różnych samochodów osobowych m-ki T., w tym do T. o nr rej. (...).

Pojazd T. o nr rej. (...) został ujawniony w R. pomiędzy budynkami na ul. (...), niedaleko miejsca zamieszkania oskarżonego.

W czasie przeszukania w dniu 1.10.2012r. pomieszczeń na ul. (...) w G. ujawniono między innymi dwa dowody rejestracyjne pojazdów, kartę pojazdu do samochodu S., 13 sztuk kluczyków różnych marek bez pilotów, 5 sztuk kluczyków do samochodów z pilotami i wkładkę stacyjki.

Pojazd marki T. (...) o nr rej. (...) został zwrócony Ł. K..

W toku przeszukania D. K. w dniu 2.10.2012r. ujawniono między innymi dowód rejestracyjny pojazdu marki T. (...) o nr rej. (...).

Wyrokiem z dnia 31.03.2014r. D. K. został skazany za przestępstwo z art. 286 § 1 kk popełnione na szkodę na szkodę Ł. K. w związku z wypożyczeniem z wypożyczalni (...) pojazdu marki T. (...) o nr rej. (...).

(Dowód: - częściowe wyjaśnienia oskarżonego k. 752, k. 832-833;

- częściowe zeznania świadka D. K. k. 33-34, k. 95-96, k. 97-98, k. 639-641, k. 644-645, k. 752; k. 850-851; k. 145-146
- akt sprawy II K 1376/13;

- zeznania świadka P. K. k. 870-871;

- zeznania świadka S. K. k. 971;

- zeznania świadka R. R. k. 879-880;

- zeznania świadka Ł. K. k. 80v.- 1, k. 126v., k. 754-755;

- protokół zatrzymania osoby k. 16;
- umowa najmu k. 53;
- kopia dowodu osobistego i prawa jazdy k. 55-59;
- protokół zatrzymania osoby k. 69;
- protokół przeszukania k. 71-73;
- protokół przeszukania mieszkania k. 76-78;
- pokwitowanie k. 79-80;
- protokół oględzin k. 82-83;
- protokół przeszukania k. 84-86, k. 87-91,
- protokół zatrzymania osoby;
- pokwitowania k. 128;
- pismo (...) Sp. z o.o. k. 159;
- rejestracja pojazdu k. 183;
- sprawdzenie pojazdu k. 189-190;
- pismo (...) Sp. z o.o. k. 218-227;
- kopia umowy najmu k. 236;
- kopia protokołu zdawczo-odbiorczego k. 237;
- kopia przedłużenia umowy k. 238;
- wydruk (...) k. 246;
- pismo z (...) z płyta k. 521-523;
- pismo (...) (...) z płyta k. 525-526;
- pismo P. (...)k. 530, k. 588-592;
- odpis wyroku k. 836)

M. K. nie jest chory psychicznie ani upośledzony umysłowo, rozpoznano u niego osobowość nieprawidłową z odchyleniami w sferze charakteru; w inkryminowanym czasie nie znajdował się w stanie zaburzeń psychotycznych. M. K. w odniesieniu do zrzucanych mu czynów nie miał zniesionej ani w znacznym stopniu ograniczonej zdolności rozpoznania znaczenia czynów i pokierowania swoim postępowaniem.

(Dowód: - opinia sądowno – psychiatryczna k. 439-440)

Oskarżony M. K. posiada wykształcenie zawodowe, jest mechanikiem pojazdów samochodowych, pracuje jako koordynator transportu osiągając zarobki w kwocie około 1.200 zł. Jest żonaty, ma syna w wieku 8 lat.

(Dowód: - dane o oskarżonym k. 751, 832)

M. K. był uprzednio dwukrotnie karany sędownie za przestępstwo: z art. 298 § 1 kk i z art. 62 ust.1 Ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii.

(Dowód: - karta karna k. 823-824)

M. K. przesłuchany w charakterze podejrzanego nie przyznał się do zarzucanego mu czynu i odmówił składania wyjaśnień.

Oskarżony przesłuchany na rozprawie w dniu 11.12.2013r. nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, wyjaśnił, że przedmiotowy samochód dostał do naprawy od znajomego T. B., w pojeździe miał wymienić klocki i olej.

M. K. przesłuchany w toku niniejszego postępowania nie przyznał się do zarzucanego mu czynu, podtrzymał swoje wcześniejsze wyjaśnienia oraz odmówił składania dalszych wyjaśnień. Na pytanie Sądu oskarżony wyjaśnił natomiast, że nie zna dokładnego adresu T. B.. Podał, że T. B. sprowadzał i handlował samochodami, zaś on czasem mu przygotowywał samochody do sprzedaży. Kontaktowali się telefonicznie, był przed jego domem.

(Dowód: - wyjaśnienia oskarżonego k. 114, k. 752, k. 832-833, k. 851)

Sąd zważył, co następuje:

W ocenie Sądu po analizie zgromadzonego w sprawie i ujawnionego w toku przewodu sądowego materiału dowodowego należało uznać oskarżonego M. K., w ramach zarzucanego mu aktem oskarżenia czynu, za winnego tego, że w okresie od 24 września 2012 r. do dnia 1 października 2012 r. w G. pomógł w ukryciu samochodu marki T. (...) o nr rej. (...) i wartości 60.000 zł, podczas gdy na podstawie towarzyszących okoliczności, powinien był i mógł przypuszczać, że pojazd został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, czym działał na szkodę Ł. K..

Sąd doszedł do powyższych wniosków po analizie całokształtu zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego. W ocenie Sądu z uwagi na brak możliwości przesłuchania T. B., celem weryfikacji wersji podawanej przez M. K., brak jest wystarczających dowodów, aby przyjąć wersję prezentowaną przez oskarżyciela publicznego, a tym samym uznania, że oskarżony miał świadomość, że pojazd został uzyskany za pomocą czynu zabronionego. W ocenie Sądu zgromadzone dowody nie są wystarczające do przypisania oskarżonemu przestępstwa paserstwa umyślnego. Natomiast mając na uwadze treść wyjaśnień oskarżonego oraz okoliczności ujawnienia pojazdu, kluczyków i dokumentów należy przyjąć - co zostanie omówione szerzej w dalszej części uzasadnienia - że oskarżony co najmniej na podstawie towarzyszących okoliczności powinien i mógł przypuszczać, że pojazd został uzyskany za pomocą czynu zabronionego.

Sąd dokonując ustaleń faktycznych oparł się na częściowych wyjaśnieniach oskarżonego i częściowych zeznaniach świadka D. K. oraz zeznaniach świadków P. K., S. K., R. R. i Ł. K.. Sąd nie dokonał przesłuchania T. B., gdyż osoba ta zmarła.

Sąd oparł się także na dowodach dokumentarnych oraz opinii sądowno - psychiatrycznej.

Za wiarygodne uznał Sąd wyjaśnienia oskarżonego M. K., w których wskazał on od kogo i w jakim celu otrzymał przedmiotowy samochód. W ocenie Sądu brak jest w niniejszej sprawie dowodów podważających wiarygodność wyjaśnień oskarżonego w powyższym zakresie, tym bardziej, że M. K. jest z zawodu mechanikiem samochodowym, a więc posiadał wiedzę umożliwiającą mu dokonanie napraw w pojeździe. Z tych samych powodów za wiarygodne należało uznać również jego wyjaśnienia w zakresie świadczenia w przeszłości usług na rzecz T. B..

Zdaniem Sądu oświadczenie oskarżonego, że nie przyznaje się on do zarzucanego mu czynu, wynika bądź z chęci uniknięcia odpowiedzialności za zarzucany mu czyn, bądź jego niewiedzy, iż zachowanie, jakiego dopuścił się jest penalizowane.

Sąd częściowo oparł się na zeznaniach świadka D. K. tj. w zakresie, w którym wskazał on, że wypożyczony przez siebie samochód m-ki T. (...) o nr rej. (...) przekazał wraz z kluczykami i dokumentami innej osobie, a ponadto, że nie zna oskarżonego i go wcześniej nie widział. W ocenie Sądu powyższe zeznania świadka należy uznać za wiarygodne, gdyż były one konsekwentne w toku całego postępowania, jak również znajdują potwierdzenie w wiarygodnych wyjaśnieniach oskarżonego dotyczących okoliczności uzyskania przez niego samochodu.

Sąd nie dał wiary zeznaniom D. K., w których opisał on, że samochód T. (...) przekazał koledze, który miał nim pojeździć i go oddać do wypożyczalni, bowiem są one nielogiczne i sprzeczne z doświadczeniem życiowym. Co prawda D. K. wypożyczył pojazd na własne nazwisko, zatem ryzykowne byłoby przekazywanie go dalej innej osobie, nie mając pewności czy pojazd ten zostanie zwrócony. Jednak okoliczności przedmiotowej sprawy wskazują, że D. K. musiał mieć świadomość, że samochód zostanie wykorzystany do celów przestępnych i nie zostanie zwrócony, jednak okoliczności te nie są przedmiotem niniejszego postępowania. W tym zakresie zeznania świadka D. K. były nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy.

Dla ustalenia okoliczności ujawnienia pojazdu oraz przebiegu czynności związanych z zatrzymaniem i przeszukaniem M. K. Sąd oparł się na zeznaniach świadków P. K., S. K. i R. R. – funkcjonariuszy Policji, którzy brali udział w tych czynnościach. Każdy ze świadków opisał przebieg zdarzeń, który doprowadził do ujawnienia przedmiotowego pojazdu T. (...), jak również zatrzymania oskarżonego oraz przeszukania samochodu C., którym poruszał się bezpośrednio przed zatrzymaniem. Świadkowie opisać, że pojazd T. (...) został zauważony w R. pomiędzy budynkami ulic (...), a po przeszukaniu samochodu C. ujawniono między innymi kluczyki do przedmiotowego samochodu T. (...). Sąd nie miał wątpliwości co do wiarygodności zeznań P. K., S. K. i R. R., uznając, że zeznania te są jasne, zgodne i spójne, ponadto znajdują potwierdzenie w dowodach dokumentarnych w postaci protokołu zatrzymania oskarżonego, protokołu oględzin pojazdu oraz protokołów przeszukań pojazdów.

Zdaniem Sądu niepamięć świadków co do szczegółów zdarzeń wynika zarówno z upływu czasu od zdarzenia, jak i z wielości wykonywanych czynności w związku z pełnioną służbą, co nie wpływa na wiarygodność ich zeznań.

Sąd oparł się także na zeznaniach świadka Ł. K., który wskazał, że pojazd T. (...) stanowi własność jego wypożyczalni, a wartość samochodu wynosi 60000 zł, ponadto samochód ten został wypożyczony przez D. K.. Sąd nie znalazł podstaw do podważenia wiarygodności zeznań świadka, uznając je za wiarygodne w całości.

Sąd uznał zeznania świadka W. K. – żony oskarżonego za nieistotne dla rozstrzygnięcia niniejszej sprawy, gdyż świadek oświadczyła, iż nie posiada wiedzy odnośnie miejsca prowadzenia działalności przez oskarżonego, jak również dokumentów pojazdów.

Treść opinii sądowo - psychiatrycznej wydanej wobec oskarżonego nie budzi zastrzeżeń Sądu co do rzetelności i fachowości jej wykonania. Biegli sporządzili tę opinię zgodnie z pytaniami sformułowanymi przez organy postępowania, a wnioski z niej wynikające zostały przedstawione w sposób prosty i zrozumiały. Mając powyższe na względzie, brak było racjonalnych powodów, aby negować wartość dowodową opinii.

Sąd uznał, iż wiarygodność ujawnionych dowodów o charakterze nieosobowym z uwagi na ich charakter oraz materię, której dotyczą nie budzi żadnych wątpliwości i nie była kwestionowana przez strony postępowania. Dokumenty te zostały sporządzone przez osoby uprawnione w oparciu o obowiązujące przepisy prawa i jako takie stanowią podstawą dokonywania ustaleń faktycznych w sprawie.

Mając na uwadze wszystkie powyższe okoliczności Sąd doszedł do przekonania, iż zebrany w toku postępowania materiał dowodowy pozwala na przypisanie oskarżonemu czynu polegającego na tym, że w okresie od 24 września 2012 r. do dnia 1 października 2012 r. w G. pomógł w ukryciu samochodu marki T. (...) o nr rej. (...) i wartości 60.000 zł, podczas, gdy na podstawie towarzyszących okoliczności, powinien był i mógł przypuszczać, że pojazd został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, czym działał na szkodę Ł. K..

W ocenie Sądu nie budzi wątpliwości możliwość przypisania oskarżonemu M. K. winy w zakresie dotyczącym przypisanego mu czynu. Oskarżony jest osobą dorosłą i w pełni poczytalną, z pewnością zdawał sobie sprawę z charakteru popełnionego przez siebie czynu i miał możliwość pokierowania swoim postępowaniem.

Przypisany oskarżonemu czyn Sąd zakwalifikował jako przestępstwo z art. 292 § 1 kk.

Bezsporne jest w sprawie, iż ujawniony u M. K. samochód pochodził z przestępstwa przywłaszczenia mienia popełnionego na szkodę Ł. K..

Omawiając stronę podmiotową tego czynu, w ocenie Sądu dowody zgromadzone w niniejszej sprawie wskazują, że przekazaniu pojazdu oskarżonemu towarzyszyły takie okoliczności, na podstawie których M. K. powinien był i mógł przypuszczać, że pojazd T. (...) został uzyskany za pomocą czynu zabronionego. Oskarżony przyjmując pojazd winien był dokonać takich ustaleń i sprawdzeń, aby zapewnić sobie możliwość ewentualnej weryfikacji właściciela. Tym bardziej, że – jak twierdził – pojazd przekazał mu znajomy, który handlował samochodami, co więcej sprowadzał pojazdy z zagranicy, więc działając rozsądnie oskarżony winien upewnić się, czy przyjmowany pojazd pochodzi z legalnego źródła, a nie z kradzieży. Oskarżony nie dokonał takich sprawdzeń i nie zabezpieczył się na taką ewentualność. Okoliczności te przemawiają zatem za uznaniem, że M. K. nie zadbał o to, nie chciał tych danych znać, bądź nie zostały mu one udzielone, albo jego wyjaśnienia w których się nie przyznaje są niewiarygodne i stanowią jedynie wyraz linii obrony (na co jednak brak jest wystarczających dowodów).

Czyn z art. 292 kk, od występku z art. 291 kk różni się przede wszystkim stroną podmiotową, która charakteryzuje się istnieniem nieumyślności w odniesieniu do znamienia pochodzenia rzeczy z czynu zabronionego. Sprawca nie zdaje sobie sprawy z tego, że rzecz została uzyskana za pomocą czynu zabronionego, choć może i powinien to przypuszczać (...) chodzi tu o tzw. nieświadomą nieumyślność, tzn. że możliwość i powinność przewidywania należy oceniać nie w odniesieniu do konkretnego sprawcy, ale w nawiązaniu do możliwości tzw. modelowego obywatela, na co wskazuje znamie powinności przewidywania. Znamiona czynności wykonawczej, jak nabycie, pomoc do zbycia, przyjęcie lub pomoc do ukrycia są objęte umyślnością. Nieumyślność dotyczy tylko samego pochodzenia rzeczy. Kluczowe znaczenie przy wykładni komentowanego przepisu ma odnoszące się do strony podmiotowej znamie towarzyszących okoliczności, na podstawie których sprawca może i powinien przypuszczać, że rzecz została uzyskana za pomocą czynu zabronionego. Pojęcie to jest nieostre. Można jedynie stwierdzić, że są to okoliczności, na podstawie których sprawca ma możliwość powzięcia przypuszczenia, że rzecz pochodzi z czynu zabronionego. Nie chodzi tu o uzyskanie pewności, ponieważ wówczas sprawca dopuściłby się paserstwa umyślnego. Wystarczy możliwość powzięcia przypuszczenia. Okoliczności winny mieć charakter obiektywny i winny być uświadomione przez sprawcę. Jest tego rodzaju okolicznością zaoferowanie, prośba o pośrednictwo w zbyciu lub złożenie rzeczy w sytuacji, kiedy sprawca wiedział, że w niedawnej przeszłości miała miejsce kradzież tego rodzaju rzeczy. Okoliczności, o których mowa, mogą dotyczyć także osoby, od której sprawca otrzymał rzecz, a więc na przykład wiedzy sprawcy o jej uprzedniej karalności, wiedzy, czy popełniała ona w przeszłości przestępstwa, w wypadku kiedy sprawca nie zna tej osoby - jej wyglądu, młodego wieku. W zakresie znamienia ukrycia rzeczy stwierdzenie, że sprawca mógł i powinien przypuszczać, iż zostały one uzyskane za pomocą czynu zabronionego, jest stosunkowo łatwe. W sytuacji kiedy sprawca jest proszony o pomoc w ukryciu danej rzeczy, jest wysoce prawdopodobne, że rzecz nie jest legalnego pochodzenia. (Komentarz do art.292 Kodeksu karnego. Marek Kulik)

Omawiając z kolei stronę przedmiotową czynu przypisanego oskarżonemu, zdaniem Sądu, cały ciąg zdarzeń ujawnionych w przedmiotowym postępowaniu, w tym miejsce ujawnienia pojazdu (na parkingu niedaleko jego miejsca zamieszkania) oraz kluczyków (w pojeździe żony, użytym przez M. K.) wskazują, że działanie oskarżonego sprowadzało się do pomocy w ukryciu pojazdu. Prawdopodobnie, gdyby nie czynności operacyjne Policji, miejsce przechowywania pojazdu nie zostało by ujawnione, a pojazd po jakimś czasie i przerobieniu numerów zostałby sprzedany przez osobę, która przekazała go oskarżonemu, bądź też rozebrany na części.

Powyższe nie zmienia zdaniem Sądu faktu, że brak jest wystarczających dowodów, aby przypisać oskarżonemu wypełnienie znamienia podmiotowego paserstwa umyślnego. Wersji oskarżonego – wobec braku możliwości

przesłuchania T. B. – nie sposób zweryfikować, brak też innych dowodów mogących ją podważyć. W ocenie Sądu nie mogą być uznane za takie dowody protokoły przeszukania pomieszczeń zajmowanych przez oskarżonego i ujawnione w toku przeszukań przedmioty, bowiem nie mogą one samodzielnie świadczyć o tym, że oskarżony świadomie przyjmował rzeczy pochodzące z kradzieży, nabywał je, pomagał do zbycia, czy pomagał do ich ukrycia, w tym również ujawniony pojazd marki T..

Reasumując, sam fakt uznania, że oskarżony pomógł w ukryciu samochodu marki T. (...) (co wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w tej sprawie) przemawia jedynie za przyjęciem, że M. K. powinien i mógł przypuszczać, iż pojazd ten został uzyskany za pomocą czynu zabronionego, natomiast nie jest wystarczające do uznania, bez żadnych wątpliwości, że oskarżony wiedział, że pojazd ten pochodzi z czynu zabronionego.

Uznając oskarżonego M. K. za winnego popełnienia opisanego wyżej czynu Sąd wymierzył oskarżonemu karę grzywny w wymiarze 200 stawek dziennych, ustalając wysokość jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych. W ocenie Sądu kara w takiej wysokości jest odpowiednia i adekwatna do stopnia społecznej szkodliwości czynu popełnionego przez oskarżonego oraz stopnia winy oskarżonego. Należy uznać, że wymierzenie takiej kary powinno pozwolić na osiągnięcie celów zapobiegawczych i wychowawczych w odniesieniu do oskarżonego, jak również na spełnienie potrzeb w zakresie kształtowania świadomości prawnej społeczeństwa.

Jako okoliczność obciążającą przy ustalaniu sądowego wymiaru kary Sąd uznał wcześniejszą karalność oskarżonego.

Za okoliczność łagodzącą uznał Sąd fakt, iż pokrzywdzony odzyskując pojazd w stanie, w jakim znajdował się on w chwili wypożyczenia, nie poniósł żadnej straty materialnej, wynikającej z czynu przypisanego oskarżonemu.

Przy uwzględnieniu powyższych okoliczności zdaniem Sądu orzeczone karą jest odpowiednia do zaistniałych w niniejszej sprawie okoliczności mających wpływ na jej wymiar. Należy podkreślić, iż za czyn kwalifikowany z art. 292 § 1 kk Sąd mógł wymierzyć oskarżonemu karę grzywny, karę ograniczenia wolności lub karę pozbawienia wolności do lat 2, a z uwagi na wskazane wyżej okoliczności łagodzące uznał za wystarczające orzeczenie rodzajowo łagodniejszej kary grzywny. Określając wysokość stawki dziennej grzywny Sąd kierował się okolicznościami wskazanymi w art. 33 § 3 kk.

Sąd w pkt II wyroku rozstrzygnął również w zakresie kosztów postępowania, zasądzając od oskarżonego na rzecz Skarbu Państwa koszty sądowe, w tym kwotę 70 zł tytułem wydatków i kwotę 200 zł tytułem opłaty, nie znajdując podstaw do zwolnienia oskarżonego od obowiązku ich ponoszenia.